

Spørgsmaal, men ogsaa, hvad der er en Hovedsag, at de anvendes for hver enkelt Udeblivelsesdag og ens for Alle. Navnlige i sidste Henseende maa der siges at være Meget tilbage at ønske. Naar man vil fastholde Forestillingen om en Pligt til Skolegang, hvilket jeg, som sagt, ikke tvivler om, man vil, og man dernæst fastholder den Forestilling, at der, hvor der vises bestemt Modstand mod en stadig Skolegang, ikke gives noget andet Middel derimod end Mulftering — og jeg har for mit Vedkommende meget alvorlig overvejet de forskjellige andre Midler, man har villet bringe til Anvendelse, men tror ikke, at noget af dem vil kunne passe hos os — saa mener jeg, at man vil opnaa en Tilstand, som baade vil blive praktisk virksom og tillige forsvarlig, naar man lader Forandringen ske saaledes, og en Forandring maa der jo ske, at der kun bliver Spørgsmaal om Tjendelse af en Mulkt efter længere Tids Forløb, og naar den paagældende Skolebestyrelse har maattet skjønne, at det var en Udeblivelse, som ikke havde sin Grund i et Forhold, der fremtraadte som særligt utilregneligt hos de Paagældende, men i Eigeegylldighed for Børnets Undervisning eller endog i en Tilbøielighed til at drage blodig Rente af Børnets Arbeidskraft til egen Fordel. Naar det ikke var en saadan Udeblivelse, skulde der ingen Mulkt blive at skjende; men var det derimod en Udeblivelse af den nævnte Karakter, maatte der efter et arbitrært Skjøn skjendes en Mulkt indenfor en vis laveste og en vis højeste Grad, og den maatte ikke være ringe, f. Ex. fra 2 til 10 Rd., hvilken Mulkt da efter længere Tids Forløb, naar det atter viste sig, at der forelaa Udeblivelser af de samme Grunde, skulde kunne fordobles, saa at den altsaa blev fra 4—20 Rd. Naar disse Mulfter ikke bleve betalte, vilde de, som bekendt, efter Loven af 16de Februar 1866, kunne medføre Fængsel i 1 Dag for hver 2 Rd., som Mulkten udgjør indtil 20 Rd. Ved Bestemmelsen af Mulkten indenfor de givne Grændser, maatte der selvfølgelig tages Hensyn til den Paagældendes Formuesforhold og hele Vilkaar, saa at den Fattige ikke blev rammet anderledes end den mere Velhavende.

Jeg vil føie til, at der ved Siden heraf maatte være en bestemt Anerkjendelse af en Forpligtelse for tilkommunen i visse Tilfælde at kunne yde de mest fattige Forældre en Hjælp til Børnernes Skolegang, hvad der jo desuden heller ikke er noget Nyt; thi i Loven af 8de Marts 1856 om de Fattiges Kasse er det udtrykkelig udtalt, at der ogsaa skulde kunne ydes Noget til det nævnte Formaal, skjøndt jeg ganske vist ikke tror, at saadan Hjælp er bleven ydet i betydelig Omfang. Jeg veed da heller ikke noget Naturligere, end at det Mulktbeløb, der maatte indkomme paa Grund af Forsømmelser, tilfaldt de Fattiges Kasse til speciel Anvendelse til at hjælpe fattige Forældre med Hensyn til den Besværlighed, som deres Børns Skolegang maatte forvolde dem, naar nemlig Forældrene ønskede, at Børnene skulde gaa i Skole, men kun med største Vanlidelighed kunde undvære den Tjeneste, som Børnene kunde yde dem. Med en saadan Ordning tror jeg, at det Formaal, som tilsigtes, i Birkeligheden vilde ske Hyldest paa en billig og retfærdig Maade. Jeg tror ganske vist ikke, at Mulftering hyppig vilde komme til Anvendelse, men jeg tror, at alene det, at slige Mulfter kunde ramme, og at, naar de ramte, dette da i og for sig indeholdt en Tilfjendegivelse af, at Vedkommende havde gjort sig skyldig i et samvittighedsløst eller i al Fald utilbørligt Forhold overfor de Børn, der er Spørgsmaal om, vilde virke til, at man lettere frigjorde sig for en saadan Tilbøielighed til at benytte Børnene paa Beføstning af deres Skoleundervisning. — Jeg kommer dernæst til det andet Punkt: Skoleundervisningen. Hvad denne angaar, da er det jo bekendt, at der i Almueskolerne undervises i Religion, Modersmaalets Læsning, Skrivning og Regning, Sang og Gymnastik. Jeg tror, at det kan siges, at det er netop Undervisningen i disse forskjellige Fag, der ere, om jeg maa bruge det Udtryk, Kundskabsfilder, som man maa anse det fornødent, eller i alt Fald for ønskeligt, at alle, selv de fattigste Børn kunne blive delagtige i, og jeg tror heller ikke, at der kan være Spørgsmaal om Udvidelse til andre Fag. Men disse Fag ere hvert for sig elastiske;